

SPRAWOZDANIE MERYTORYCZNE Z DZIAŁALNOŚCI STATUTOWEJ STOWARZYSZENIA „DA DU” ZA ROK 2008.

Gdy w 1985 roku do Polski dotarła epidemia HIV, szybko stało się jasne, że to właśnie NGO-sy staną się głównymi wykonawcami zadań, jakie przed państwem postawiła nowa choroba. Chociaż próby tworzenia systemu prewencji i opieki były podejmowane w Ministerstwie Zdrowia i Opieki Społecznej jeszcze w latach 80, Pierwszy *Krajowy Programu Zapobiegania HIV* powstał dopiero jedenaście lat później, w 1996 r. Do tego czasu działania profilaktyczne dotyczące zakażeń HIV i opieki nad osobami żyjącymi z HIV i chorymi na AIDS opierały się głównie o inicjatywy społeczne i organizacje pozarządowe.

Epidemia zaczęła intensywnie się rozwijać na przełomie lat 89/90. Szczęśliwym zbiegiem okoliczności również na te lata przypada gwałtowny rozwój organizacji społecznych, w tym, działających na polu HIV/AIDS.

Organizacji pozarządowych zajmujących się HIV w Polsce jest kilkanaście, może kilkadziesiąt. Jedną z nich jest Stowarzyszenie DA DU, które oferuje swoją pomoc wszystkim potrzebującym (tj. osobom przebywającym na Pododdziale Nabytych Niedoborów Immunologicznych Kliniki Chorób Zakaźnych i Hepatologii PAM, jak i osobom leczącym się ambulatoryjnie w Poradni Nabytych Niedoborów Immunologicznych w Szczecinie i w opiece domowej). Obejmujemy swoim zasięgiem i pomocą około 170 podopiecznych Poradni Nabytych Niedoborów Immunologicznych. Swoje wysiłki koncentrujemy przede wszystkim na osobach najuboższych, nieradzących sobie z zakażeniem HIV, z codziennym egzystencjalizmem. Koncentrujemy się również na osobach, które o swoim statusie serologicznym dowiedziały się niedawno, które nie potrafią odnaleźć się w nowej sytuacji, koncentrujemy się na ludziach, którzy chcą zerwać z nałogiem narkotycznym i rozpocząć nowe życie na „trzeźwo”. Z obserwacji Stowarzyszenia „DA DU” wynika, że nastąpił przyrost kobiet HIV +, a co za tym idzie i dzieci. Zauważyliśmy, że podopiecznymi Stowarzyszenia są również osoby spoza Szczecina, z małych miejscowości, do których bardzo trudno jest dotrzeć. Często są to osoby o niskim statusie materialnym – ekonomicznym. Oprócz oferty i działalności pomocowej DA DU prowadzi na szeroką skalę działalność profilaktyczną i prewencyjną i edukacyjną.

W ramach działalności statutowej w 2008 roku realizowano:

- Stowarzyszenie Wolontariuszy Wspierające osoby żyjące z HIV i chore na AIDS „DA DU” w Szczecinie, w ramach projektu **“NIC O NAS BEZ NAS” – PROGRAM SKIEROWANY DO OSÓB SEROPOZYTYWNYCH W ROKU 2008** realizowało następujące zadania:
  - Wyjścia integracyjne dla osób seropozytywnych oraz dzieci osób z HIV. Odbyło się 3 wyjścia integracyjne (1 do restauracji dla rodziców i dzieci, 1 na ryby – do smażalni ryb, jeden wyjazd z dziećmi do Laguny).
  - Wyjazd integracyjno – rehabilitacyjny dla osób seropozytywnych w Ustroniu Morskim dla matek z dziećmi i osób, które o swoim zakażeniu wiedzą od niedawna i nie radzą sobie z tą trudną dla nich rzeczywistością, osób najuboższych. W obozie uczestniczyły po raz pierwszy nowe 4 dorosłe osoby i 3 zakażonych dzieci, które dowiedziały się o swoim zakażeniu parę dni przed wyjazdem. Taki wyjazd dał im bardzo dużo, ponieważ to tutaj zobaczyły one, że można tak naprawdę żyć z wirusem HIV i prawidłowo funkcjonować w społeczeństwie.

W czasie obozu rehabilitacyjnego odbywały się wieczorne spotkania integracyjne i edukacyjne były prowadzone zajęcia z zakresu: medycznego, prawnego a także socjalnego. Zajęcia z przemocy odbyły się w formie wykładu i zajęć seminaryjnych. Odbyły się zabawy i konkursy dla dzieci połączone z nagrodami a także jedna wieczorna dyskoteka, gdzie wspólnie bawili się zarówno dorośli jak i dzieci.

W programie **“NIC O NAS BEZ NAS” – PROGRAM SKIEROWANY DO OSÓB SEROPOZYTYWNYCH** grupą docelową były osoby z HIV/AIDS z województwa zachodniopomorskiego. Odbiorcami programu były również dzieci i bliscy osób seropozytywnych, wolontariusze, ponieważ wielu spraw nie da się oddzielić w życiu tych osób. Jest to dobry znak, gdyż często zdarza się, iż w rodzinach gdzie występuje HIV/AIDS osoby zdrowe, nie wiedzą jak mają się zachowywać, w codzienności, szczególnie w pierwszych dniach, miesiącach od momentu dowiedzenia się o chorobie w rodzinie. Wspólne spotkania szczególnie świąteczne (Wielkanoc, Boże Narodzenie) jednoczą osoby zdrowe, zakażone, pokazują różne drogi rozwiązań a przede wszystkim bliskość drugiej osoby.

W PNNI w Szczecinie jest około 560 podopiecznych, są to osoby z HIV/AIDS. Większość z tych osób to mieszkańcy małych miejscowości, spoza Szczecina. Stowarzyszenie obejmuje stałą opieką podopiecznych leżących na oddziale zakaźnym HIV/AIDS w Klinice Chorób Zakaźnych i Hepatologii w Szczecinie. Ponadto oferujemy swoją

pomoc jako organizacja pozarządowa dla naszych podopiecznych. Koncentrujemy się na pomocy psychologicznej i socjalnej. To jest to, czego nie zapewniają agendy rządowe osobom seropozytywnym i ich rodzinom. Największym problemem i zarazem wyzwaniem w naszej pracy jest dotarcie do osób nowo zakażonych, dla których wynik testu często oznacza wyrok śmierci, odrzucenie, wyobcowanie, zamknięcie się w „czterech ścianach”. Zauważyliśmy, że coraz więcej osób nowo zakażonych, pozostaje bez podstawowej opieki socjalnej, dlatego tak ważnym aspektem w naszej działalności jest współpraca z innymi organizacjami pozarządowymi i agendami samorządowymi (MOPR, ZOTRiPDU „Powrót z U”, MONAR, Sądy). Poza tym staramy się objąć opieką osoby najuboższe, matki samotnie wychowujące dzieci, które borykają się z problemami natury ekonomicznej, socjalnej. Jest to bardzo duży problem, gdyż często w grę wchodzi przyjazd na spotkanie, wyjście integracyjne a często sam przyjazd do lekarza, szpitala, poradni. Wielu podopiecznych po prostu nie stać na takie wydatki.

Wdrożony program miał na celu pomoc psychologiczną, pomoc w przełamywaniu barier i nietolerancji społecznej, wytwarzaniu „zdrowych zasad” współżycia społecznego i pobudzenia do aktywnego i zdrowego stylu życia i bycie ze sobą w codziennych radościach i kłopotach, troskach. Poprzez spotkania integracyjne starano się zachęcać osoby do czynnego udziału w spotkaniach otwartych dla osób seropozytywnych. Grupy te spotkały się z dużym zainteresowaniem, szczególnym osiągnięciem było pozyskanie i zaktywizowanie osób spoza Szczecina, z małych miejscowości i osób, które o swoim zakażeniu dowiedziały się niedawno. Przychodziły do nas często matki, w tym czasie z pociechami zostawiali wolontariusze „DA DU”. Często było to ich jedyne w danym tygodniu wyjścia „między ludźmi”, wyjścia poza cztery ściany własnego mieszkania. Zwiększyło to poczucie przynależności do grupy i bezpieczeństwa – zmniejszenie obaw „łamania” zasad tajemnicy dotyczącej ich statusie serologicznego, pobudzenie do udziału w pracach na rzecz Stowarzyszenia „DA DU”. Dużym plusem grupy było doświadczenie i wiedza osoby prowadzącej spotkania, była to osoba seropozytywna, która dla pozostałych osób była autentyczna i niejednokrotnie okazywała się autorytetem.

W spotkaniach integracyjnych brały udział zarówno osoby najuboższe, jak i osoby, które od niedawna wiedzą, że żyją z HIV/AIDS. Dzieci i ich matki, ojcowie chętnie skorzystali ze spotkań organizowanych dla ich pociech. W tej grupie osób dzieci rosą, dużo wiedzą i obserwują. Ważne jest to, aby czuły się dobrze, nie były odrzucone „szczególnie te zakażone”. Dzieci wspólnie się bawią, rozmawiają, często o tematach tabu, czyli o chorobie

AIDS. Cieszymy się, iż rodzice na spotkaniach i podczas wyjść rozmawiają o tym i przekazują sobie nawzajem swoje doświadczenia.

Wyjazd integracyjno – rehabilitacyjny cieszył się największym powodzeniem. Był organizowany podczas wakacji po raz szósty, więc niejeden rodzic uczestniczył w nim ze swoim dzieckiem, dziećmi. Podczas wyjazdu oprócz wypoczynku i relaksu wspólnie spotykaliśmy się wieczorami na zajęciach edukacyjnych m.in. z komunikacji, asertywności czy zakresu medycznego, zakresu prawa i opieki socjalnej. Po raz kolejny w obozie nie uczestniczył żaden wolontariusz (ze względu na małe środki finansowe), starsze dzieci w czasie zajęć opiekowały się młodszymi. Na obozie wspólnie biesiadowaliśmy – 1 raz robiliśmy ognisko i raz zabawę taneczną, połączoną z uroczystą kolacją i quizami. Były również zabawy i konkursy dla dzieci, upominki. W grupie zwiększyło się poczucie bezpieczeństwa, przynależności do grupy, a także zespolenie. Potworzyły się znajomości, przyjaźnie, które trwają po dzisiejszy dzień. W czasie zajęć i rozmów indywidualnych dużym problemem wśród kobiet zakażonych okazała się samotność, życie w pojedynkę (kobiety wdowy). **Ponadto pojawił się bardzo ważny aspekt: Kiedy mówić dziecku o jego zakażeniu / kiedy mówić dziecku o swoim zakażeniu.** Z pojedynczych rozmów, wynika, że jest to bardzo duży problem. Rodzice (głównie matki) bardzo często nie radzą sobie w takich sytuacjach, nie są przygotowane na takie rozmowy, boją się reakcji najbliższych, odrzucenia. Często taki strach przemienia się w długotrwały lęk, któremu towarzyszy depresja.

Cel ogólny programu:

- Wsparcie psychiczne dla osób zakażonych wirusem HIV i chorych na AIDS, oraz ich rodzin poprzez uczenie się korzystania z własnych osobistych zasobów w radzeniu sobie z trudnościami życiowymi i radościami,
- Wsparcie psychiczne dla Wolontariuszy pracujących na rzecz osób seropozytywnych,
- Wzmacnianie motywacji ludzi z HIV do leczenia antyretrowirusowego, motywacji do powrotu do aktywności zawodowej i społecznej.

Cel szczegółowy:

Pomoc psychologiczna, społeczna, socjalna – grupy samopomocowe dla osób seropozytywnych, wyjścia integracyjne i wyjazd integracyjno- rehabilitacyjny dla osób z HIV/AIDS – pomoc w przełamywaniu barier i nietolerancji społecznej,

Szkolenie i doksztalcanie osób seropozytywnych – wzrost wiedzy,

Szkolenia dla rodzin i najbliższych osób seropozytywnych w zakresie profilaktyki i prewencji HIV/AIDS,

Profilaktyka, prewencja,

Nabywanie umiejętności znajdowania i dbania o swój czas relaksu i wypoczynku,
Integracja w środowisku osób seropozytywnych z aktywizacją społeczną i zawodową,

Cele szczegółowe, które były przyjęte w programie zostały, zatem w pełni zrealizowane.

Program **“NIC O NAS BEZ NAS” – SKIEROWANY DO OSÓB SEROPOZYTYWNYCH** jego poszczególne elementy jak: wyjścia integracyjne, szkolenie, wyjazd integracyjno – rehabilitacyjny były prowadzone przez Stowarzyszenie już po raz kolejny. Mamy nadzieję, że w kolejnych latach będą również prowadzone tego typu zadania. Nie można przerwać tych inicjatyw i nie chcemy, gdyż jest to cykl podjętych działań, za którymi stoją konkretni ludzie, którzy oczekują wsparcia i pomocy. A niestety zwiększa się liczba oczekujących na pomoc i korzystających z oferty Stowarzyszenia. Z doświadczenia wiemy, że takie spotkania, wyjazdy bardzo integrują, podbudowują psychicznie osoby seropoztywne, szczególnie te, które o swoim zakażeniu wiedzą od niedawna i często są bardzo zagubione, samotne, bezradne.

Problemy, jakie pojawiły się w realizowanym projekcie, wynikały ze zbyt małych środków finansowych. Tym samym nie mogliśmy poszerzyć kręgu osób korzystających z naszych usług. Szczególnym powodzeniem cieszył się wyjazd rehabilitacyjny, na który swój udział zgłosiło wiele osób, jednak z prozaicznego powodu (braku dużych funduszy finansowych) nie mogliśmy poszerzyć kręgu uczestników. Wyjazd był atrakcyjny, gdyż uczestnicy nie pokrywali żadnych kosztów uczestnictwa, żadnych wpłat.

Nowością w programie wsparcia było zakupienie dla pacjentów z HIV+ szczepionek przeciw grypie, Wzw typu B, A, zapaleniu płuc PCP, a także wypełnień dentystycznych na sumę 12000, 00 zł. Sponsorem było Ratary Laions Club.

Ewaluacja programu prowadzona była na podstawie:

- listy obecności – na spotkaniach grupowych, szkoleniu,
- podsumowania końcowego przez wszystkich uczestników (informacje zwrotne – ustne), po obozie rehabilitacyjnym, spotkaniach grupowych,
- ankiet skierowanych do uczestników wyjść integracyjnych, spotkań grupowych. W ankiecie były postawione cztery pytania: Po raz drugi przeprowadziliśmy taką ankietę:
  1. Czy uważasz, że takiego typu działalności Stowarzyszenie „DA DU” jest potrzebne?
    - 100 % odpowiedzi TAK

2. Czy brałeś/ brałaś udział w imprezach organizowanych przez Stowarzyszenie?
  - wyjścia integracyjne – kino, kawiarnia, grill- 89 %
  - obóz rehabilitacyjny – 77 %
  - konferencje, zjazdy – 9 %
  - wspólne wyjścia z dziećmi – 90 %
  - wspólne spędzania spotkań świątecznych- Wigilia, Boże Narodzenie – 93%.
3. Czy uważasz, że jest zapotrzebowanie na tego typu działalność?
  - 99 % TAK
4. Co chciałabyś / chciałbyś zmienić w działalności Stowarzyszenia „DA DU”?
  - 96% NIC,
  - inne odpowiedzi: otrzymać pomoc finansową, więcej wyjazdów i spotkań, związać się z kimś poprzez takie spotkania, otrzymać pomoc prawną, medyczną
  - fotografie ze spotkań i wyjść integracyjnych,
  - informacji w mediach o działalności „DA DU”.

Partnerami w realizacji projektu byli: Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki oraz Rotary Club, firmy farmaceutyczne: ABBOTT, BMS, Roche Polska, organizacje pozarządowe: Sieć Plus, Bądź z nami”, Powrót z U a także Poradnia Nabytych Niedoborów Immunologicznych, Klinika Chorób Zakaźnych i Hepatologii w Szczecinie.

□ ***Seminarium ogólnopolskie dla Kobiet KOBIEŃKA a AIDS***

W dniach od 09 września do 14 września 2008 r. w Ustroniu Morskim odbyło seminarium ogólnopolskie dla kobiet „Kobieta a AIDS”. Seminarium, które cieszyło się dużym zainteresowaniem odbyło się w miejscowości nadmorskiej już po raz czwarty i wzięło w nim udział 34 uczestniczek zakażonych wirusem HIV z całej Polski.

Celem spotkania było:

1. Edukacja kobiet żyjących z HIV/AIDS w zakresie higieny, diety, relaksu, zasad bezpieczniejszego seksu, komunikacji i dostarczenie informacji na temat pomocy społecznej, przepisów prawa,
2. Aktywizacja zawodowa i społeczna,
3. Dotarcie i objęcie opieką psychoterapeutyczną około 35 kobiet żyjących z HIV/AIDS:
  - Obniżenie napięcia spowodowanego „życiem z HIV”,

- tworzenie sieci nieformalnej pomocy wśród kobiet,
  - uczenie korzystania z własnych osobistych zasobów w radzeniu sobie z trudnościami życiowymi i radościami,
  - nabycie umiejętności znajdowania i dbania o swój czas relaksu i wypoczynku.,
4. Zintegrowanie środowiska kobiet żyjących z HIV/AIDS
  5. Przełamywanie barier, nietolerancji społecznej i przełamywanie stereotypów kreowanych przez media, oraz osoby odpowiedzialne przez politykę zdrowotną, społeczną,
  6. Wymiana doświadczeń pomiędzy uczestnikami projektu,
  7. Ewaluacja życia warunków osób seropozytywnych.

W spotkaniu uczestniczyło 34 kobiety z całej Polski, z następujących województw:

- zachodniopomorskie – 5 osób,
- mazowieckie – 8 osób,
- lubuskie – 2 osoba,
- pomorskie – 1 osoba,
- śląskie – 5 osób,
- dolnośląskie – 4 osoby,
- małopolskie – 1 osoba,
- wielkopolskie – 1 osoby,
- łódzkie – 2 osoby,
- warmińsko – mazurskie – 2 osoba ,
- kujawsko – pomorskie – 2 osoby.

Niestety po raz kolejny nie było żadnej uczestniczki z województwa świętokrzyskiego. Prawdopodobnie spowodowane jest to tym, że na tym terenie nie ma żadnej organizacji NGO, która zajmowałaby się osobami seropozytywnymi, a przez to jest nam trudniej dostać się do takich osób. W seminarium po raz pierwszy uczestniczyło 12 kobiet (6 kobiet były po raz pierwszy na spotkaniu organizowanym dla osób seropozytywnych), stanowiło to 35, 30 % całości wszystkich osób zaproszonych.

Seminarium rozpoczęło się we wtorek 09 września 2008 r.

09.09.2008 Wtorek

Pierwszego dnia uczestniczki zostały zakwaterowane w pensjonacie JANTAR, otrzymały materiały dydaktyczne i upominki w formie ręczników kąpielowych z logo seminarium.

O godzinie 15:00 nastąpiło oficjalne otwarcie seminarium:

- przedstawienie prowadzących oraz wszystkich uczestniczek spotkania,
- przedstawienie roli organizacji pozarządowych w Polsce, oraz omówiono na podstawie ankiet jakość życia kobiet seropozytywnych w Polsce.

Po tym warsztacie nastąpiła przerwa na kawę, herbatę. Po przerwie organizatorki Joanna Gałaj, Justyna Bągorska i Grażyna Płachcińska poprowadziły zajęcia integracyjne, które miały na celu wspólne poznanie się i zintegrowanie uczestniczek seminarium. Poznajmy się, co nas łączy, co nas dzieli...

O godzinie 19:00 odbyła się uroczysta kolacja.

Po kolacji odbyły się zajęcia warsztatowe poprowadzone przez Jolanta Trojan. Wzmocnij swój organizm. Sposoby radzenia sobie z długotrwałym stresem.

10.09.2008 Środa

Dzień rozpoczął się zajęciami ruchowymi na plaży prowadzonymi przez Jolantę Trojan.

Od rana, od 10:00 do 19. 00 odbywały się wykłady i zajęcia warsztatowe;

Pierwszy wykład poprowadziła Lidka Woć - Przemoc ...Interdyscyplinarna pomoc. Do prowadzącej było skierowanych bardzo wiele pytań. Część z osób umówiła się z prowadzącą na indywidualne konsultacje.

Następnie nastąpiło podzielenie kobiet na dwie grupy w celu uczestnictwa w dwóch blokach tematycznych:

I grupa- Krzysztof Faliński - Przemoc w rodzinie, szkole. Jak radzić sobie z przemocą?

II – grupa Tamara Krzyszkowska - Metody pracy z dziećmi. Zaufanie w relacji dziecko – rodzic...

Po obiedzie nastąpił wykład medyczny, który poprowadził dr Miłosz Parczewski z Kliniki Chorób Zakaźnych i Hepatologii ze Szczecina na temat: Medyczne aspekty HIV/AIDS „Nowości w leczeniu antyretrowirusowym” Nadzieja, nowe leki. Wykład cieszył się bardzo dużym zainteresowaniem. Dziewczyny zadawały prowadzącemu bardzo dużo pytań, na które były udzielane wyczerpujące odpowiedzi.

Po kolacji odbyła się grupa wsparcia dla chętnych kobiet a także zajęcia konsultacyjne indywidualne ze specjalistami.

11.09.2008 Czwartek

Od godziny 8. 00 do 9. 00 Jolanta Trojan prowadziła zajęcia ruchowe na plaży.

Po śniadaniu odbyły się zajęcia warsztatowe w II grupach, które były tak skonstruowane, że każda uczestniczka mogła brać udział w tych dwóch zajęciach.

I grupa- Justyna Bągorska, Joanna Gałąj - Być kobietą z przeszłością. Jak sobie radzić z poczuciem winy, lękiem, samotnością? -

II grupa – Grażyna Puchowicz, Monika Żyła. Radość jutra. Co nas czeka w przyszłości?

Po obiedzie odbyły się zajęcia interaktywne poprowadzone przez Jolantę Trojan. Przed kolacją odbył się jeszcze wykład Joli Parzuch na temat „Psychospołeczne aspekty HIV a przemoc”.

Po kolacji ponownie dla chętnych kobiet była poprowadzone grupa Wsparcia.

12.09.2008 Piątek

Czwarty Dzień przed śniadaniem rozpoczął się jak zwykle od zajęć ruchowych na świeżym powietrzu (około 1 godziny).

Do południa odbył się zajęcia warsztatowe w II grupach:

I grupa- Karolina Pawska, Marta Prokopczyk. Problemy dnia codziennego. Sposoby radzenia sobie. Sama czy w grupie?

II grupa – Jolanta Trojan – Czy świat jest dla zdrowych?

Każda grupa miała po dwa zajęcia warsztatowe.

Po obiedzie odbyły się zajęcia warsztatowe poprowadzone przez Jolantę Trojan „Poczuj siłę, sprawczość, moc. Jak przewycięzać słabości?

Następnie dr Anita Wnuk z Kliniki Chorób Zakaźnych i Hepatologii w Szczecinie poprowadziła wykład się jeszcze jeden wykład na temat HCV A HIV. W związku z tym, że wiele kobiet dotyczy ten problem w czasie wykładu i po jego zakończeniu wywiązała się bardzo duża dyskusja a zarazem było bardzo wiele pytań do prowadzących. Szczególnie dotyczyły one skutków ubocznych interferony. Temat nie został wyczerpany. Od uczestniczek otrzymaliśmy sugestie, aby takie wykłady powtarzać i rozszerzać w miarę możliwości. Uczestniczki seminarium były bardzo zadowolone, że mogły osobiście zadawać pytania lekarzowi, nie były zbywane i źle traktowane (jak to zdarza się niekiedy w ich miejscach leczenia – takie otrzymaliśmy informację od niektórych uczestniczek spotkania).

Po tym spotkaniu nastąpiła uroczysta kolacja z zabawami i konkursami.

13.09.2008 Sobota

Piąty Dzień Seminarium rozpoczął się zajęciami ruchowymi, zajęcia

Do południa wykład wygłosiła - dr n. med. Anita Wnuk Adiunkt Kliniki Chorób Zakaźnych i Hepatologii w Szczecinie „Płeć a zakażenie HIV”. „Kobieta a HIV”.

Kolejny wykładowca, wyczekiwany od czterech spotkań to dr Władysław Chruściel ze Szczecina – ginekolog, położnik. Temat wykładu „Choroby przenoszone drogą płciową. Zapobieganie. Leczenie. Antykoncepcja”.

Po obiedzie odbył się wykład poprowadzony przez psychologa z Warszawy Jolantę Parzuch „Depresja A HIV”

Po kolacji odbyła się grupa wsparcia dla kobiet.

14.09.2008 Niedziela

Szósty Dzień Seminarium to podsumowanie całego spotkania, podzielenie się wrażeniami, planami na przyszłość, wymiana adresów między uczestniczkami oraz ewaluacja całego spotkania. Część kobiet została do wieczora, wykorzystując piękną słoneczną pogodę na jesienny relaks.

Po śniadaniu po raz pierwszy dziewczyny, które są metadonem, a uczestniczyły w spotkaniu, zgłosiły chęć podzielenia się swoim doświadczeniem. Bardzo ciekawie opowiadały o swoich uczuciach, emocjach, trudach i troskach życia z „metadonem”. Opowiadały o swoich sukcesach o także planach, aspiracjach i marzeniach. Wiele uczestniczek po raz pierwszy zauważyło wiele pozytywnych zmian w życiu tych kobiet.

Cele szczegółowe, które były przyjęte w programie zostały, zatem w pełni zrealizowane.

Problemy, jakie pojawiły się w realizowanym projekcie, wynikały ze zbyt małych środków finansowych. Tym samym nie mogliśmy poszerzyć kręgu osób korzystających z naszych usług, mamy nadzieję, że w przyszłym roku uda nam się poszerzyć ofertę. W tym roku było dużo chętnych kobiet, które chciały przyjechać ze swoimi dziećmi, niestety w ofercie nie przewidzieliśmy takiej możliwości. Część z tych kobiet nie mogła uczestniczyć w tych zajęciach, właśnie z powodu braku opieki do swoich pociech. Być może w kolejnych latach będziemy się starać realizować tak projekt, aby te kobiety mogły uczestniczyć w seminarium.

W tym roku po raz pierwszy dojechał ginekolog. Uczestniczki były tym faktem bardzo ucieszone i zadowolone. Wykład ginekologa prowadzony był w formie seminarium, były zadawane pytania, na, które dr Chruściel odpowiadał wyczerpująca. Początkowo dziewczęta zadawały bardzo dużo pytań i wszystko chciały wiedzieć od razu. Zaczęliśmy, więc uporządkowywać pytania (ze względu na ilość czasu) i wykładowca odpowiadał na nie. **Uczestniczki miały tak dużo pytań skierowanych do prowadzącego, z powodu braku dostępu w swoich miejscach zamieszkania do lekarza specjalisty – ginekologa. Poza tym po raz pierwszy nie czuły się skrępowane mówić o swoich przypadłościach związanych z seksualnością, seksem i chorobami przenoszonymi drogą płciową oraz nowotworami.**

Ewaluacja programu prowadzona była na podstawie:

- listy obecności z warsztatów i wykładów,
- streszczenia seminarium,
- program seminarium – dołączony do sprawozdania,
- podsumowania końcowego przez wszystkich uczestników (informacje zwrotne – ankieta ewaluacyjna),
- fotografie ze spotkania,
- informacji umieszczonej na stronie internetowej Stowarzyszenia DA DU, Bądź z nami, oraz na stronie internetowej Cd4.

Z ankiety przeprowadzonej po zajęciach seminaryjnych przez uczestniczki wynikało:

- Czy jesteś usatysfakcjonowana pobytem na seminarium KOBIEȚA a AIDS?

TAK

NIE

NIE MAM ZDANIA

100 % kobiet odpowiedziało, że tak

- Jak oceniasz organizację wyjazdu w skali od 1 do 5

1 – minimum,

5 – maksimum

a) warunki mieszkaniowe 1.....2.....3.....4.....5

max – 92,90 % uczestniczek, dobrze – 7,1 % uczestniczek

b) posiłki 1.....2.....3.....4.....5

max – 85,80 % uczestniczek, dobrze 9,70 % uczestniczek, średnio 4,50 %

c) zajęcia warsztatowo, zajęcia wykładowe 1.....2.....3.....4.....5

max – 95,90 % uczestniczek, dobrze 4,10 % uczestniczek

d) wieczorne spotkania integracyjne w grupie 1.....2.....3.....4.....5

max – 85,80 % uczestniczek, dobrze – 4,60 % uczestniczek, średnio -9,60 %

e) inne, jakie 1.....2.....3.....4.....5

klimat, atmosferę, pogodę, zajęcia ruchowe, tańce, zajęcia z dekorowania wnętrza, kolacja

max – 98,70

Jak oceniasz atmosferę w grupie. Jak się czułaś.....

Wszystkie uczestniczki odpowiadały: dobrze, bardzo dobrze, super, miło, doskonale, dobra atmosfera, wesoło, czułam się fantastycznie, jak w rodzinie.

12 kobiet było po raz pierwszy na spotkaniach dla osób z HIV/AIDS i jest bardzo zadowolona z tego wyjazdu, zmotywuje je to do uczestnictwa w innych spotkaniach (jest to 35, 30 % całości uczestniczek).

Czy na przyszłość organizator powinien uwzględnić jakieś zmiany

NIE- 69, 00 %

TAK, jeśli tak to jakie: **31, 00 %:**

- **więcej wolnego czasu – 2 osób ,**
- **więcej dni – 3 osoby,**
- **przyjazd seksuologa – 4 osób,**
- **możliwość przyjechania z dziećmi.**

Czy pobyt na seminarium w Ustroniu Morskim przyniósł Tobie „osobiste korzyści”

NIE- 5,00 %

TAK, jeśli tak to jakie – **95, 00 %:**

- **ćwiczenia gimnastyczne, praca z ciałem - 20 osób!!!**
- **leczenie nowe wiadomości, nowinki, skutki uboczne leczenia,**

- **zrelaksowałam się,**
- **wykład z HCV- leczenie interferonem,**
- **kontakty, wsparcie, poznanie nowych osób – 9 osób !!!!!**
- **nie czuję się taka samotna, mogłam z kimś porozmawiać**
- **polepszyła mi się kondycja fizyczna, poprawił mi się nastrój,**
- **nowe znajomości, lepsze samopoczucie.**
- **praca indywidualna z psychologiem, prawnikiem- 19 osób**
- **zajęcia wykładowe z ginekologiem – 25 osób!!!!!!!!!!**

W seminarium głównym partnerem było Krajowe Centrum ds. AIDS. Pozostali sponsorzy to: Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki, firma farmaceutyczna Bristol Myers Squibb, Abbott, GlaxoSmithKline, Roche Polska oraz organizacje pozarządowe ze Szczecina i Warszawy: DA DU, Bądź z nami.

Planujemy kontynuację programu seminarium dla kobiet w roku następnym. Program spotyka się z dużym zainteresowaniem ze strony środowiska. W przyszłości chcielibyśmy zorganizować ze Stowarzyszeniem „Mały Książę” warsztaty dla dzieci i kobiet.

□ ***Profiliada***

Najważniejszym realizowanym celem projektu PROFILIADA było wdrożenie i realizacja nowoczesnych, profesjonalnych, psychospołecznych programów profilaktycznych skierowanych do młodzieży ponadgimnazjalnej i studentów uczących postaw i umiejętności służących zdrowemu i trzeźwemu stylowi życia. Odbywało się to poprzez przedstawienie uczestnikom za pomocą odpowiednio dobranych tematycznie dzieł filmowych sytuacji trudnych, stresujących, a nawet patologicznych, z jakimi mogą zetknąć się w rzeczywistości: w sytuacjach rodzinnych, życiu szkolnym, w grupach rówieśniczych, za pośrednictwem mediów.

Tematyka filmów obejmowała:

- zagadnienia związane z wchodzeniem w dorosłość: pytania o tożsamość, problem tolerancji, odpowiedzialności za siebie i innych, pytania egzystencjalne (o sens życia, choroby, śmierci)
- zagrożenia zdrowia psychicznego i prawidłowego funkcjonowania społecznego: negatywne emocje, brak oparcia w rodzinie i najbliższym otoczeniu, uzależnienia, przemoc, przestępczość.

Program realizowany był poprzez spotkania, złożone z dwóch elementów edukacyjnych:

- projekcji filmowej (poprzedzonej krótkim wprowadzeniem filmoznawczym, zawierającym informacje o autorach, inspiracjach, które spowodowały realizację filmu, umieszczenie utworu w kontekście współczesnych konwencji filmowych)
- wykładu bądź warsztatów, analizujących przedstawione w filmie problemy psychologiczne i społeczne.

Rekrutację prowadzona była:

1. Zespół Szkół Nr 1 w Pyrzycach ul. Lipiańska 2,
2. Zespół Szkół Nr 1 w Choszczynie ul. Chrobrego 31 A,
3. Zespół Szkół Budowlanych w Szczecinie ul. Unisławy 32/33,
4. Zachodniopomorskie Centrum Edukacyjne w Szczecinie, ul. Hoża 6,
5. Uniwersytet Szczeciński,
6. Bursa szkolna ul. Zygmunta Starego 1 w Szczecinie,
7. Zespół Szkół Nr 1 w Chojnie,
8. Liceum Ogólnokształcące NR 9 w Szczecinie,
9. Liceum Ogólnokształcące nr 3 w Szczecinie,
10. Zespół Szkół Nr 1 w Nowogardzie,
11. NZOZ Monar w Babigoszczy;
12. NZOZ Monar w Marianówku.

Realizowane działania w ramach projektu PROFILIADA pozwoliły na wdrożenie i realizację nowoczesnego, psychospołecznego programu profilaktycznego skierowanego do młodzieży ponadgimnazjalnej i studentów uczącego postaw i umiejętności służących zdrowemu i trzeźwemu stylowi życia. Termin realizacji był zgodny ze złożonym harmonogramem, który w celu efektywniejszej realizacji dostosowany został do ram czasowych określonych przez rok szkolnego. Ponadto przedstawiona tematyka filmowa zaakceptowana została przez upoważnionych przedstawicieli Urzędu Marszałkowskiego Woj. Zachodniopomorskiego.

Były to:

1. 4 Pietro
2. „Lilja 4 ever”.
3. „Plac Zbawiciela”.
4. „Tajemnica Brokeback Mountain”.

5. „Że życie ma sens”.

Seanse filmowe odbywały się w „Kinie Zamek” Zamku Książąt Pomorskich w Szczecinie. W każdej projekcji filmowej przepływowo uczestniczyło około 50 osób.

□ *Telefon Zaufania*

- Poradnictwo telefoniczne – działalność informacyjno, edukacyjna dla mieszkańców Szczecina, dyżury odbywały się cyklicznie w każdy wtorek i piątek w godz. do 18.00 do 20.00. Telefon zaufania przy Stowarzyszeniu funkcjonuje już od 8 lat i jest rozpoznawalnym znakiem na terenie gminy miasta Szczecin. W miesiącach styczeń, marzec, wrzesień udzielono najwięcej konsultacji. Średnio na dyżurze doradca, terapeuta udzielał 3 porad telefonicznych. Na uwagę zasługuje fakt, że osoby dyżurujące zauważają, że mamy swoich stałych odbiorców. Klienci bardzo często przy ponownych sytuacjach kryzysowych korzystają z poradnictwa telefonicznego.

Doradca, terapeuta dyżurny udzielał informacji wszystkim kontaktującym się z tym numerem, najczęściej byli to młodzi ludzie, mężczyźni i kobiety podejmujące ryzykowne zachowania oraz osoby korzystające z pomocy Stowarzyszenia. Podczas dyżurów zanotowaliśmy również parę wizyt, porad dla osób zakażonych wirusem HIV. Wiązało to się z ogólnopolską kampanią HIV/AIDS.

Zakres tematyczny udzielanych konsultacji był następujący:

- gdzie w Szczecinie można wykonać badania na obecność przeciwciał anti-HIV
- czy bezpłatnie i anonimowo można wykonać badania na obecność przeciwciał anti-IV
- jak długo się czeka na wynik badania na obecność przeciwciał anti- HIV
- po jakim czasie od sytuacji ryzykownej można wykonać badanie na obecność przeciwciał anti-HIV
- czy przebywając w jednym pomieszczeniu z osoba zakażona wirusem HIV może dojść do zakażenia
- jakie są drogi zakażenia wirusem HIV
- objawy występujące przy zakażeniu wirusem HIV
- w jaki sposób należy się zachować kiedy pęknie prezerwatywa?
- jak zmusić, zmotywować partnera , aby wykonał test na obecność przeciwciał anti-HIV
- jakie testy są najbardziej wiarygodne, aby jak najszybciej stwierdzić zakażenie wirusem HIV

- czy prezerwatywa chroni przed zakażeniem wirusem HIV.

Osoby dzwoniące na Telefon Zaufania opisują różne sytuacje życiowe i proszą o analizę, w jakim stopniu są to sytuacje narażające na zakażenie wirusem HIV. Daje się zauważyć z roku na rok, że tematyka rozmów zostaje poszerzona o zakażenia wirusami hepatotropowymi (WZW typu B, C) oraz innymi chorobami przenoszonymi drogą płciową – kiła, rzeżączka, chlamydia.

Dzwoniący o Telefonie Zaufania dowiadują się z prasy lokalnej, internetu a także ulotek, którymi dysponuje Stowarzyszenie. W roku 2006 została nawiązana współpraca z Samodzielnym Publicznym Wojewódzkim Szpitalem Zespolonym w Szczecinie, który realizuje program UE w zakresie profilaktyki HIV/AIDS/STI BORDERNET i w ramach tego programu na ulotce o funkcjonowaniu Anonimowego Punktu Badań umieszczona została informacja o Telefonie Zaufania.

- Zespoły comiesięczne pracowników Telefonu Zaufania - wymiana doświadczeń związanych z prowadzonymi rozmowami telefonicznymi także uzupełnianie i poszerzanie wiedzy na temat HIV/AIDS, HBS, HCV i innych chorób przenoszonych drogą płciową. Pracownicy Telefonu Zaufania dokształcają się na różnych kursach i szkoleniach, wszyscy posiadają certyfikaty z Krajowego Centrum uprawniające do poradnictwa w zakresie HIV/AIDS.

- Poradnictwo telefoniczne – działalność informacyjno - edukacyjna od 01 stycznia do 31 grudnia 2008 – udzielono ? porad, informacji, wsparcia. Najwięcej porad udzielono w miesiącu marcu, wrześniu 2008 r.

Miesięcznie udzielano następującej liczby porad:

Styczeń -

Luty -

Marzec -

Kwiecień -

Maj -

Czerwiec -

Lipiec -

Sierpień -

Wrzesień -

Październik –

Listopad -

Grudzień -

Poradnictwo Telefoniczne realizowane było ze środków Firm farmaceutycznych: Abbott, BMS. W miesiącu styczniu i grudniu pracownicy Telefonu pracowali w wolontariacie.

Partnerami byli Urząd Miasta Szczecin, Poradnia Nabytych Niedoborów Immunologicznych, Klinika Chorób Zakaźnych i Hepatologii, Stowarzyszenie „Bądź z nami”. ZOTRiPDU „Powrót z U”, MONAR, Miejski Ośrodek pomocy Rodzinie.

□ *Wolontariat w służbie miasta Szczecina*

- Spotkania comiesięczne dla wolontariuszy,
- Praca wolontariuszy przy konferencji PTN AIDS, spotkaniach Bordernetu, seminarium ogólnopolskim KOBIE TA a AIDS, oraz obozie integracyjno – rehabilitacyjnym dla osób seropozytywnych, zajęcia warsztatowe w LO NR 9 w Szczecinie, a także praca przez dwa miesiące przy Telefonie Zaufania HIV/AIDS
- Praca wolontariuszy na oddziale, w domach, przy tłumaczeniu, pisaniu projektu,
- Szkolenie wolontariuszy DA DU.

Wolontariat w Służbie Miasta Szczecin. Łącznie wolontariusze w 2008 roku przepracowali **1 310 godz.** X 20 zł, co daje w przeliczeniu na stawkę płacową 26 200 zł.

Następujący wolontariusze przepracowali:

- Wanda – 320 godz.
- Justyna – 335 godz.
- Stanisław – 70 godz.
- Ewa – 186 godz.
- Damian- 45 godz.
- Małgosia – 123 godz.
- Karolina – 120 godz.
- Maciej – 61 godz.
- Luiza – 50 godz.

Wolontariat realizowany był ze środków Firm farmaceutycznych Abbott, BMS.

Partnerami byli Poradnia Nabytych Niedoborów Immunologicznych, Klinika Chorób Zakaźnych i Hepatologii, Stowarzyszenie „Bądź z nami”. ZOTRiPDU „Powrót z U”, MONAR, Miejski Ośrodek pomocy Rodzinie.

Osoby pracujące, na co dzień w Stowarzyszeniu.

- Prof. Nauk medycznych Anna Boroń – Kaczmarska – Konsultant, członek honorowy w Stowarzyszeniu „DA DU”.
- Dr Magdalena Leszczyszyn - Pynka – lekarz, specjalista chorób zakaźnych, członek Zarządu Stowarzyszenia, od początku współpracuje ze Stowarzyszeniem „DA DU” i Poradnią Nabytych Niedoborów Immunologicznych. Prowadzi zajęcia edukacyjne i szkoleniowe w Stowarzyszeniu dla podopiecznych i osób zainteresowanych.
- Dr Anita Wnuk – lekarz, specjalista chorób zakaźnych, pracuje w Poradni Nabytych Niedoborów Immunologicznych. W projekcie opiekowała się uczestnikami turnusu integracyjno- rehabilitacyjnego. Prowadziła zajęcia edukacyjne na temat choroby, odżywiania, diety.
- Dr Waldemar Urbanowicz – lekarz hepatolog, pracuje w Poradni Nabytych Niedoborów Immunologicznych, w projekcie prowadził zajęcia, wykłady edukacyjne, pracuje w Telefonie Zaufania.
- Małgorzata Kłys – Rachwalska – mgr pielęgniarstwa, sekretarz Stowarzyszenia „DA DU”, kierownik Poradni Nabytych Niedoborów Immunologicznych. Pracuje przy Telefonie Zaufania, prowadzi zajęcia edukacyjne i szkoleniowe w Stowarzyszeniu dla podopiecznych i osób zainteresowanych.
- Justyna Bągorska – Przewodnicząca Stowarzyszenia „DA DU”, ekonomista, terapeuta uzależnień, prowadzi grupę otwartą dla osób seropozytywnych. Pracuje przy Telefonie Zaufania, prowadzi zajęcia edukacyjne i szkoleniowe w Stowarzyszeniu dla podopiecznych i osób zainteresowanych.
- Wanda Janowska – pedagog, członek Stowarzyszenia, pracuje przy Telefonie Zaufania.
- Małgorzata Rączka – pielęgniarka, członek Stowarzyszenia, pracuje przy Telefonie Zaufania.
- Stanisław Jaszczółt- członek Stowarzyszenia, stały wolontariusz, pracuje z podopiecznymi na oddziale HIV/AIDS.
- Maciej Koćmit – filolog anglistyki, tłumacz w Stowarzyszeniu.

Stowarzyszenie „DA DU” w celu ustalania społecznego i rządowego wsparcia w przeciągu ostatnich miesięcy starało się o granty i dotacje rządowe. Nasze działania były

ukierunkowane na dwóch płaszczyznach: skierowaną na pomoc socjalną, psychologiczną dla osób z HIV/AIDS oraz na profilaktykę związaną z HIV/AIDS.

Na stałe współpracujemy z publiczną telewizją oraz lokalną prasą. Swoje działania kierujemy do zwykłego człowieka. Staramy się systematycznie uczestniczyć w życiu społeczności Szczecina. Na stałe swoją pracę – jako Stowarzyszenie (charakter, rodzaj) publikujemy w lokalnych gazetach. Działania, które podejmujemy wraz z podopiecznymi „DA DU” znajdują swoje odbicie w codziennym życiu każdego z mieszkańców Szczecina.

Stowarzyszenie „DA DU” na bieżąco realizuje wiele projektów. Na wszystko jednak potrzebne są środki finansowe, bez których dany projekt nie mógłby funkcjonować. W tym roku skupiliśmy się przede wszystkim na zespoleniu podopiecznych poprzez integrację i aktywizację a także na współpracy z kobietami seropozytywnymi z całej Polski. Swoje działania ukierunkowaliśmy na działania profilaktyczne-Telefon Zaufania oraz systematyczne szkolenia docelowych grup tj: pedagogów szkolnych, nauczycieli, kuratorów, pielęgniarzy, wolontariuszy. Dlatego też większość naszych projektów była ukierunkowana na to właśnie działanie. Otrzymaliśmy wsparcie z Krajowego Centrum ds. AIDS, Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego, Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego a także od wielu firm farmaceutycznych.